

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : मे - २०२२
द्वितीय वर्ष
सत्र - ४

E
Batch 2020-21

विषय:- भारतातील स्थानिक स्वराज्य शासनसंस्था (भाग-२) (PC-402)

दिनांक: २५/०५/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते. दु. १.३०

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही १०) (२०)
१. जिल्हा परिषद सभासदांच्या पात्रता
 २. जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षीय अधिकार व कार्ये
 ३. स्थायी समितीचे विशेषाधिकार
 ४. महापौर
 ५. नगरपालिकांची निर्मिती
 ६. नगराध्यक्षाची कार्ये
 ७. नगरपंचायतीची कार्ये
 ८. छावणी मंडळाची वैशिष्ट्ये
 ९. एकल उद्देशीय मंडळे
 १०. औद्योगिक नगरी
 ११. स्थानिक शासन संस्थांवरील न्यायालयीन नियंत्रण
 १२. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सुधारणेसाठी उपाय
- प्रश्न २ टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)
१. पंचायत समितीचे अधिकार व कार्ये
 २. गटविकास अधिकार
 ३. जिल्हा परिषदेच्या उत्पन्नाची साधने
 ४. नगरपालिकेची कार्ये
 ५. स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे कार्ये
- प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (४५)
१. जिल्हा परिषदेचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.
 २. महानगरपालिकेची रचना व कार्ये विशद करा.
 ३. छावणी मंडळाची रचना व कार्ये स्पष्ट करा.
 ४. स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील आर्थिक नियंत्रणे विशद करा.
- प्रश्न ४ दिर्घ निबंध / सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) (१५)
१. स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील राज्यशासनाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाची चर्चा करा.
 २. स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील त्रुटींची चर्चा करा.

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
B.A. – SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY - 2022
SECOND YEAR
SEMISTER - IV

Sub: Local Self Government in India (Part-II) (PC-402)

Date: 25/05/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

Instructions: 1) Attempt all questions

- Q.1. Explain the concept. (Any 10) (20)**
1. Eligibility of Zilla Parishad Member
 2. Power and Functions of Zilla Parishad Chairman
 3. Special rights of standing committee
 4. Mayor
 5. Creation of Municipal corporation
 6. Functions of the Municipalities President
 7. Functions of Nagar Panchyat
 8. Features of Cantonment Board
 9. Single Purpose Agencies
 10. Industrial Township
 11. Judicial Control on Local Self Government
 12. Suggestions for Improvements in Local Self Government
- Q.2. Write short notes. (Any Four) (20)**
1. Powers and Functions of Panchayat Samiti
 2. Block Development Officer
 3. Income sources of Zilla Parishad
 4. Functions of Municipality
 5. Merits (Success) of Local Self Government Institutions
- Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Three) (45)**
1. Explain the Powers and Functions of Zilla Parishad.
 2. Explain the Structure and Functions of the Municipal Corporation.
 3. Explain the Structure and Functions of the Cantonment Board.
 4. Explain the Financial Controls on the Local Self Government Institutions.
- Q. 4. Essay type/ Open ended question. (Any One) (15)**
1. Discuss the administrative control of the state government over local self government.
 2. Discuss the demerits of local self government institutions.